

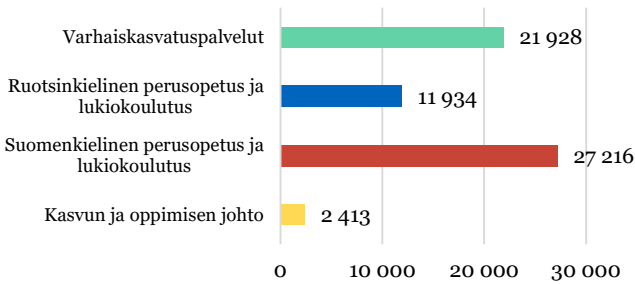
Talouden ja toiminnan seurantaraportti

1-6/2023

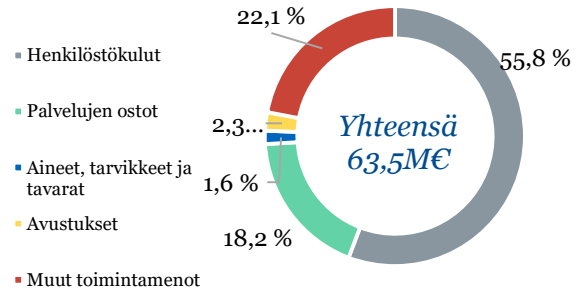
Kasvun ja oppimisen toimiala

Kasvu ja oppiminen	Toteuma 1-6/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-% TA 2023	Toteuma 1-6/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	3 861 578	7 172 200	53,8 %	4 419 978	7 172 200
TOIMINTAKULUT	-63 490 412	-121 232 715	52,4 %	-56 627 684	-121 232 715
TOIMINTAKATE	-59 628 833	-114 060 515	52,3 %	-52 207 706	-114 060 515

Kasvu ja oppiminen kulujakauma
06/2023, 1 000 €

Kasvu ja oppiminen tiliryhmittäin

Kasvun ja oppimisen johto

Asiakkuudet

Kasvun ja oppimisen toimialalla luodaan edellytyksiä kasvulle, hyvinvoinnille ja oppimiselle. Laadukas varhaiskasvatus ja koulutus vahvistavat lasten ja nuorten hyvinvointia sekä ehkäisevät syrjäytymistä.

Väestöennusteiden mukaan lasten määrä laskee tulevina vuosina sekä varhaiskasvatusikäisissä, mutta myös peruskouluikäisissä muutamilla sadoilla lapsilla muuttovoiosta huolimatta. Kuluvana lukuvuonna lasten määrän väheneminen ei vielä vaikuta asiakasmääriimme.

Kuraattori- ja psykologipalveluiden siirryttyä hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen tehtävämme on ollut seurata, että oppilashuollon palvelut pysyvät yhtä laadukkaina ja ovat oppilaiden tavoitettavissa kuten aikaisemmin. Oppilashuollon palveluiden järjestämistä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa on tehty alkuvuoden aikana hyvin vähän hyvinvointialueen rekrytointien viivästymisen vuoksi. Yhteistyön muodoista on sovittu yhteisessä palaverissa, mutta haasteena kevätkauden aikana ollut palvelujen saatavuus. Yhteisten prosessien määrittely esimerkiksi tietoturva-asioiden äärellä on edelleen ollut haastavaa, koska alueen järjestäytyminen on yhä kesken ja alueen kunnilla on erilaisia toimintatapoja. Aikaisemmin soteyhteistyönä toteutettujen ryhmien toiminta on päätynyt pääosin jo vuodenvaihteessa eikä uutta järjestäytymistä hyvinvointialueella ole kokonaisuudessaan vielä tehty. Porvoon kaupungin oppilaiden hyvinvoinnin takia edunvalvonta hyvinvointialueen puolelle on erittäin tärkeää

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Organisaatiomuutoksen myötä resursseja ja osaamista on määriteltävä uudelleen ja yhä tarkoituksenmukaisemmin. Näin työnjako, hallittavat alueet ja toimenkuvat sekä keskinäinen yhteistyö saadaan selkeämmäksi. Tehtävänkuvien tarkistaminen sekä sijaisjärjestelyistä sopiminen lisäävät osaamista sekä varmistavat palvelujen saatavuuden. Palvelun laatuun panostetaan ja tilojen käyttöä tehostetaan paitsi hallinnossa,

myös palvelualueilla. Hallinto valmistautuu Nimbukseen muuttoon loppuvuodesta. Laskeviin asiakas- ja lapsimääriin tehdään varautumissuunnitelma ja ennakoitilaskelmat ja määritellään periaatteet monitoimialaisena yhteistyönä.

Toimialan johto ja hallinto valmistautuu uusiin Nimbuksen toimitiloihin muuttoon loppuvuodesta 2023.

Palveluverkon entistä parempi, kokonaisvaltainen tarkastelu on mahdollistunut ennakoitimallin avulla. Seuraava vaihe tiedon hyödyntämisessä liittyy omien työkalujen lisääntymään käyttöön otettuun eli omavaraisuuden lisäämiseen Käyttöön otetaan PowerBi ympäristöjä ja tiedon sytön automatisointia varmistetaan järjestelmäintegraatioiden ja tietovaraston kautta. Kaikkea edeltävän vaiheen työtä hyödynnetään uudistamisessa.

Kaupungin eri alueet kehittyvät palveluiden tarpeen ja määrän näkökulmasta eri tavoin. Palvelurakenteiden ja oppilaaksi-ottoalueiden sekä väestökehityksen suunnan (v. 2022 väestönkasvu oli Porvoossa vain 0,2 %) analysoinnin avulla pyritään saamaan haltuun tarkennettu tilannekuva. Vuonna 2023 tehdään koko Kasvun ja oppimisen palvelujen järjestämisen ja tuottamisen osalta nykytila-analyysiä, jossa tarkastellaan väestökehitystä, palveluverkkoa ja oppilaaksi-ottoalueita koulujen ja päiväkotien osalta kokonaisuutena. Edellisiin perustuen on valmisteilla monitoimialaiset periaatteet, jolla taataan pedagogisesti laadukas ja monipuolinen sekä yhtä aikaa taloudellisesti kannattava palvelujen järjestämisen tulevaisuus. Väestömäärän ennakoititiedon pohjalta voidaan rakentaa erilaisiin kasvutavoitteisiin ja toteutumisen realismiin eri vaihtoehtoja kokonaisuuden järjestämiseen. Tavoitteena on strategian mukaiset ehyet kasvun polut pitkällä aikavälillä varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja 2.asteelle. Perusteluina tarkastelulle on lasten määrän väheneminen lähivuosina, tasavertainen kohtelu, resurssien käyttö ja investointitarpeet. Työ on aloitettu maaliskuussa 2023.

Valtuuston kesäkuussa 2021 päättämä oppimisen ja hyvinvoinnin tukemisen toimenpideohjelma päättyi vuoden 2022 loppuun, mutta osa sen myötä käyttöön otetuista

toiminnoista on säilytetty osana palvelujamme. Rahoitusta toimintojen jatkamiseen haetaan edelleen myös hankerahoituksina, mutta osittain vakinaistamalla hyväksi havaittuja toimintamuotoja, mm koulucoach-palveluita, jolla tuetaan syrjäytymisen ehkäisyä ja lasten hyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Kiusaamisen ehkäisyn yhteisiä toimintamalleja kehitetään edelleen ja jatkossa panostetaan myös niiden viiveettömään käyttöönottoon palautteen pohjalta. Nuorisovaltuustoa ja oppilaskuntia osallistetaan mallien osuvuuden ja toimivuuden parantamiseksi. Henkilöstön osaamista kasvatetaan kiusaamisen ehkäisyyn ja hoitoon, työnkuvia tarkennetaan näiltä osin.

Palvelualueiden digitalisaation kehittämistä on jatkettu. Digitaalisten materiaalien käyttöönottoa oppimisessa on lisätty niin varhaiskasvatuksessa kuin kouluissa. Vastaavasti muita perinteisiä materiaaleja on ollut mahdollista harkinnanvaraisesti vähentää ja näin ollen toteuttaa kestävä kehityksen mukaisia periaatteita. Kaikille yläkoulun 7–8-luokan oppilaille on hankittu käyttöön omat tietokoneet. Lisäksi henkilöstön osaamisen varmentamiseksi on tehty toimenpiteitä.

Selvitämme syyslukukauden aikana kiinnostusta perusopetuksen järjestämiseen englannin kielellä sekä tarpeellisuutta tai mahdollisuuksia perustaa toinen ruotsinkielinen kielikylpyryhmä tulevaisuudessa. Selvitystyössä kiinnostuksen lisäksi on huomioitava mahdolliset lisätilarpeet sekä kustannusvaikutukset tulevaisuudessa, mikäli on tarkoituksenmukaista laajentaa tulevaisuudessa palvelutarjontaa.

Koulutuspalveluiden osalta syksystä 2023 lähtien koulukyydit laajenevat koulujen kerhojen ja harrastusmallien kerhojen piiriin. Tämä on huomioitu koulukuljetusten kilpailutuksessa syksystä 2023 alkaen.

Henkilöstö

Kasvun ja oppimisen johdon henkilöstökokonaisuus muokautui organisaatiouudistuksen myötä. Hallinnon prosesseja on virtaviivaistettu ja se mahdollistaa prosessien kehittämistä sekä jatkossa henkilöstöresurssien ja ohjelmistojen täsmällisempää käyttöä. Automatisoinnin sekä ohjelmistosaamisen ja -kehittämisen ansiosta voidaan manuaalista työtä ja resursseja vähentää jatkossa. Resurssien vähentyessä henkilöstön kouluttaminen, yhteistyö toimialojen välillä sekä ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden kanssa on välttämätöntä työn kehittämisen kannalta. Jo alkuvuoden aikana henkilöstö on koulutautunut ahkerasti sekä sisäisesti että ulkoisten koulutusten avulla.

Talous

Kasvun ja oppimisen toimialan talousarviossa merkittävässä roolissa ovat eri hankkeet, projektit ja ohjelmat sekä avustukset. Projekteilla ja hankkeilla mahdollistetaan paitsi uusien toimintojen kehittämistä, myös lisäresursointia perustyöhön. Projektisalkkumme koko on noin 4 miljoonaa euroa (omavastuu projekteissa 5–25 %) Hankerahasta suurin osa on kohdennettu henkilöstökustannuksiin rahoittajan määrämänä. Projekteissa ja hankkeissa työskentelevää henkilöstöä on yhteensä arviolta noin 80 henkilötyövuotta, mutta laskennallisesti projekteissa työskenteleviä henkilöitä on luvkuvuoden aikana enemmän.

Projektien tuloja ja menoja seuraamalla saadaan kokonaisuus hahmotettua ajantasaisesti, mutta ennakoivasti tämä on haastavaa rahoitushakujen, rahoitusaikataulujen, rekrytointiaikataulujen ja raportointiaikataulujen kulkiessa omia polkujaan kussakin projektissa. Isoimpiin projekteihin tullaan jatkossa nimeämään talous- ja toimintavastuulliset

projektipäälliköt. Porvoon sivistystoimen projektisalkku on saman suuruinen kuin muissa vastaavissa kunnissa ja hallinnon alallemme (OKM) tyyppilinen.

Gammelbackan koulu ja monitoimitalon hankesuunnitelmaa ollaan laatimassa. Samassa yhteydessä ratkaistaan myös Albert Edelfeltin koulun pienluokkien ja Tulliportin päivähoiton tilakysymykset sekä Pääskytien koulun pienluokkien tilanne. Kaupunginhallitus on edellyttänyt, että selvitetään myös vaihtoehto, jossa koulu rakennetaan Pääskytien koulun yhteyteen.

Kouluruokaan valtuuston päätöksellä lisätyn miljoonan euron käyttöä on alkuvuoden aikana suunniteltu yhteistyössä ateriapalveluiden kanssa. Esitys lisämäärärahan käyttöehdotus kattaa sekä ruoan tason kohentamista että ruokailutilojen viihtyvyyden parantamista sekä kouluissa että päiväkodeissa.

Investoineissa tehdään tiivistä yhteistyötä toimitilapalvelujen kanssa erityisesti varhaiskasvatuksessa (mm. Jokilaakso, Huhtinen, Bjurböle, väistötilat Gammelbackan vanhan koulun alueella sekä Estbackassa, Peipon alueen uuden koulun esiopetus, Kvarnbackenin lisätilat).

Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus

Asiakkuudet

Suomenkieliset koulutuspalvelut ohjaavat esiopetuksen järjestämistä, järjestävät perus-, erityis- ja maahanmuuttajaopetuspalvelut, lukiokoulutuspalvelut sekä koordinoivat aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä järjestävät Tulliportin aamu- ja iltapäivätoiminnan erityislapsille, jonka laskutuksesta on jatkettu sopimusta hyvinvointialueen kanssa. Palveluiden piirissä on yhteensä noin 450 esiopetuksen oppilasta, lähes 4000 perusopetuksen oppilasta, hieman alle 700 lukiokoulutuksen opiskelijaa sekä alueen toisen asteen opiskelijat. Lisäksi koulutuspalvelut koordinoivat 17 iltapäiväkerhoa, joiden järjestäjinä toimii 7 eri palvelun tuottajaa ja joissa on yhteensä noin 570 lasta. Oppilasmäärä kääntyy vuonna 2023 lievään laskuun koulutalokkaiden osalta. Samalla kuitenkin yläluokkien oppilasmäärä kasvaa hiukan ja muuttovoitto kasvattaa kokonaisoppilasmäärää muutamilla oppilailla vuosittain ja valmistavan opetuksen tarve on lisääntynyt ukrainalaisten pakolaisten myötä ja ilmenee valmistavan opetuksen ennakoimattomana kasvuna. Covid-19 jälkeen tukitoimien, tehostetun ja erityisen tuen tarve on kasvanut. Lisäksi yhteisöllisyyden puute on aiheuttanut koulupudokkaiden määrän kasvua, johon on reagoitava tukitoimin vuonna 2023. Laajennetun oppivelvollisuuden piiriin vuonna 2023 siirtyy koko toinen aste.

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Suomenkielisissä koulutuspalveluiden perusopetuksen toimintaa ohjaa perusopetuslain ja -asetuksen lisäksi esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmat. Lukuvuoden 2022–2023 painopisteenä oli monilukutaidon kehittäminen sekä oppilaiden hyvinvointi. Lisäksi käynnissä oli useita kehittämishankkeita, joista merkittävimmät koskevat koulutuksellisen tasa-arvon lisäämistä ja Covid-19 aiheuttamien ongelmien korjaamista sekä monilukutaitoa.

Lukiokoulutuksessa painopisteenä on ollut uuden opetussuunnitelman kehittäminen sekä laajennetun oppivelvollisuuden lainsäädännön toimeenpano jokaisella vuosikursilla. Edelliseen talousarviovuoteen nähden uusia velvoitteita on tullut laajennetun oppivelvollisuuden myötä sekä muutoksia opiskeluhuollon suunnitelman osalta. Lisäksi on

käynnistetty valmisteltu lukiokoulutuksen järjestäjätason laatustrategian laatimiseksi lukiokoulutuksen laadun kehittämiseksi.

Hallintosäännön kehittämisen kautta johtamisen rakenteita muutetaan ja strategista johtamista tehostetaan sekä samalla myös koulutason pedagogiselle johtamiselle vapautetaan lisää aikaa. Koulujen johtoryhmien jäsenet ovat aloittaneet johtamiskoulutuksen, jonka tavoitteena on selkeyttää koulujen arjen toimintakulttuuria ja yhdenmukaistaa käytänteitä. Tavoitteena on myös yhdenmukaistaa koulujen toimintamalleja sekä lisätä opetuksen tasalaatuisuutta sekä työhyvinvointia. Rakenteelliset uudistukset yhdenmukaistavat johtamisjärjestelmiä niin varhaiskasvatukseen kuin suomen- ja ruotsinkielisten koulutuspalveluiden osalta ja ne liittyvät uuden kasvun ja oppimisen toimialan perustamiseen.

Henkilöstö

Laadukkaan johtamisen kehittämiseen panostetaan alue-rehtorimallin kautta, jolloin myös vakinaistetaan kolme alue-rehtoria ja neljä virka-apulaisrehtoria. Covid19 jälkeen on edelleen panostettava oppilaiden hyvinvointiin. Tämän tukemiseksi opetushenkilöstöä tulee olla riittävästi ja koulunkäynnin ohjaajaresurssin kohdentamiseen panostetaan. Lisäksi on vakinaistettu kaupunginvaltuuston toimenpideohjelmalla aikaisemmin rahoitetut kolme yläkoulujen school coachia sekä porttuluokan kaksi erityisluokanopettajaa. Laajennetun oppivelvollisuuden lainsäädäntö velvoittaa lisäämään oppilaiden tehostettua ohjausta, jonka vuoksi perustettiin yksi uusi opinto-ohjaajan virka.

Henkilöstölle järjestetään virkaehtosopimuksen mukaista ja lisäksi muuta niin koulukohtaista kuin keskitettyäkin täydennyskoulutusta. Painopisteenä koulutuksissa on opetussuunnitelman toteuttaminen ja monilukutaito. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan ja kehitetään työyhteisökyselyjen tulosten mukaan suunnitelmallisesti. Lisäksi yhteisöllisyyttä ja jaetun johtamisen periaatteita edistetään edelleen. Tavoitteena huomioida erityisesti koulunkäynnin ohjaajien ammattiryhmä osana kouluyhteisöä.

Talousarviovuonna 2023 panostetaan erityisesti opetushenkilöstön työkuormien arviointiin. Tavoitteena on mitoittaa työmäärä oikein ja tarvittaessa ottaa uutta opetushenkilöstöä tasapainottamaan kuormitusta. Lisäksi tällä voidaan taata myös jatkossa pätevän opetushenkilöstön saanti.

Talous

Oppilasmäärän kasvun pysähtyminen mahdollistaa henkilöstökulujen tarkastelun pitkällä aikavälillä. Suomenkielinen koulutusjaosto on käsitellyt opetuksen resursointia lukuvuodelle 2023–2024 alkuvuodesta 2023. Lukuvuodeksi 2023–2024 perustetaan muutamia uusia ryhmiä lähinnä yläkoulujen, oppimisen tuen ja valmistavan opetuksen laadukkaan opetuksen takaamiseksi. Tällä vaikutusta vuoden 2023 henkilöstökulujen arvioitua suurempaan kasvuun.

Opetuksen laadun kehittäminen ja opetussuunnitelman mukainen opetus vaatii lukuvuonna 2023–2024 hieman suuremmat opetustuntiresurssit kuin lukuvuonna 2022–2023. Vuoden 2023 henkilöstökulut arvioidaan kuitenkin nousevan uusien lainsäädännöllisten, kuten laajennettuun oppivelvollisuuteen sekä oppilaiden tukeen liittyvien veloitteiden johdosta. Lisäksi sisäiset vuokratulot nousevat Keväkummun ja Tolkkisten koulujen lisärakennusten sekä Linnajoen, Albert Edelfeltin ja Huhtisten koulujen uudistettujen pihojen käyttöönoton seurauksena. Lisäksi suomenkielisen

palveluverkon kehittäminen ja turvaaminen saariston ja Etelä-Porvoon oppilaat huomioiden luo veloitteen tarkastella ja toteuttaa Epoon koulun tuottamat palvelut saaristolain, yhdenvertaisuuslain ja kylärakennepohjelman vaatimusten pohjalta nykyisellä Epoon koulun oppilaaksiottoalueella. Digitalisaation hyödyntäminen opetuksessa lisää tietokoneiden määrää ja nostaa leasing kustannuksia käyttötalouteen.

Vuoden 2023 talousarvioon liittyy epävarmuuksia Covid19 viruspidemian tukitoimien ja oppimiseen liittyvien toimenpiteiden osalta. Lisäksi materiaalien ja muiden kustannusten hintojen nousua on vaikea arvioida haasteellisen maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi. Myös valmistavan opetuksen tarve ja ryhmien määrän arviointi on vaikeaa. Valtuuston kesäkuussa 2021 hyväksymän toimenpideohjelman toteuttaminen ja siihen liittyvien välttämättömien toimenpiteiden jatkuminen lisää kustannuksia. Epävarmuustekijä on laajennetun oppivelvollisuuden lainsäädännön hyväksymisen tuomat lisäkustannukset varsinkin materiaali- ja henkilöstökulujen sekä uusien tukikursseiden osalta. Koulukuljetusten kokonaisuus ja varsinkin tilausliikenteen uusi kilpailutus lisää epävarmuutta kuljetuskustannusten määrän arvioimiseen. Koulukuljetusasioissa pyritään jatkossa tiiviimpään yhteistyöhön kaupunkikehityksen liikennesuunnittelijoiden kanssa.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan välipalakustannukset sekä valtuuston päättämät koululaisten välipalat ovat mukana talousarviossa. Valtion erityisavustukset lukuvuodelle 2022–2023 on huomioitu niin tulojen kuin menojen osalta kevääseen 2023 asti. Henkilöstökulut ja myös kokonaisuuden lukumäärä on kuitenkin lisääntyneet hanke-rahitoituksen, kehittämisprojektien sekä kohdennettujen valtionosuuksien mahdollistamana vuonna 2023 verrattuna edelliseen vuoteen.

Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus

Asiakkuudet

Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus järjestää perusopetusta ja valmentavaa koulutusta yhdeksässä ruotsinkielisessä peruskoulussa noin 1700 oppilaalle. Oppilasmäärä pysyy samana lukuvuonna 23–24. Toisen asteen koulutus järjestetään Borgå Gymnasiumissa, jossa on hieman yli 300 opiskelijaa. Toisen asteen koulutuksessa on aktiivisesti kehitetty yhteistyötä Kotkan, Loviisan ja Sipoon ruotsinkielisten lukioiden kanssa, mutta myös yhteistyötä Linnankosken lukion sekä Careerian ja Praktikumin kanssa. Yhteistyötä on kehitetty erityisesti laajennetun oppivelvollisuuden kannalta. Peruskoulun jälkeistä nivelvaiheen koulutusta järjestetään sekä Borgå folkakademissa että Praktikumin. Molemmilla linjoilla tehdään alueellista yhteistyötä, jota on päätetty jatkaa lukuvuonna 2023–24. Oppilas- ja opiskelijahuolto hyvinvointialueella tarjoaa kuraattori- ja psykologiapalveluja sekä ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaille että toisen asteen opiskelijalle. Hyvinvointialue järjestää palvelut 1.1.2023 alkaen. Opinto-ohjauksen tarpeet ovat kasvaneet ja yksi oppilasohjaaja on palkattu lisää 1.8.2023 alkaen. Jaoston käsittelemä selvitys osoitti, että nykyisellä resurssilla ei pystytä vastaamaan kaikkiin pidentyneistä oppivelvollisuudesta aiheutuviin tarpeisiin.

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Työtä ohjaa ensi sijassa lainsäädäntö ja kansalliset opetussuunnitelman perusteet. Henkilöstökysely tulokset on otettu huomioon kehitettäessä organisaatiotamme ja johtamistamme, jotta meillä on parhaat edellytykset luoda puitteet laadukkaaseen koulutukseen sekä turvalliseen ja

terveelliseen oppimisympäristöön, sekä oppilaille että henkilöstölle. Kaksi uutta aluerehtoria aloitti työtään 1.8.2023, talousarvion päätöksen mukaisesti. Aluerehtorimalli vastaa paremmin myös uusiin tarpeisiin muuttuneessa toimintaympäristössä uuden kasvun ja oppimisen toimialan, kaupungin uuden organisaation, hyvinvointialueen sekä päivitetyn hallintosäännön kanssa. Uudistus on samankaltainen suomenkielisen koulutuspalvelujen kanssa. Erityistä huomiota on kiinnitetty läsnäoloon kouluissa ja paikallinen opetussuunnitelma on päivitetty tämän osalta kesäkuussa 2023. Jaoston päätöksellä pilottiprojekti uuden ryhmän osalta jatkaa lukuvuonna 2023–24. Näin turvataan paremmin kaikkien oppilaiden mahdollisuus saada päättötodistus.

Henkilöstö

Johtamisen kehittäminen ja kaupungin hyväksymä koronapandemian jälkeinen toimenpideohjelma otetaan huomioon 2023. Kahden tärkeän alueen, opetussuunnitelman sekä oppilaiden hyvinvoinnin ja oppimisen tukemisen prosessien johtamiseksi on palkattu kaksi aluerehtoria, jotka aloittivat työtään 1.8.2023. Näin sekä strategista johtamista että koulun kasvatuksellista päivittäistä johtamista vahvistetaan. Hyväksi havaitut asiat pilottiprojektissa toteutetaan syksystä 2023. Pitkällä aikavälillä muutokset johtavat parempiin tuloksiin ja parempaan hyvinvointiin kouluissa. Henkilöstölle järjestettävissä koulutuksissa on priorisoitu jo nyt menetelmiä, jotka auttavat hyvien suhteiden luomisessa ja näkemään oppilaissa hyvän sekä vahvuudet. Koulucoacheja on palkattu toistaiseksi ja he työskentelevät hyvinvoinnin puolesta, niin yläkoulun oppilaiden kuin huoltajienkin kanssa. Korona-aikana on perustettu ryhmä niille oppilaille, jotka ovat usein poissa koulusta ja ovat riskissä jäädä ilman peruskoulun päättötodistusta. Erityisopettajia on palkattu lisää syksystä 2023 henkilöstösuunnitelman mukaisesti.

Talous

Suurimmat menot koostuvat sisäisistä vuokrista sekä henkilöstömenoista. Muutokset sisäisten vuokrien osalta koskien Lyceiparkens skolan koulupihan uudistamisesta, Vårberga skolan lisärakennuksesta ja Borgå Gymnasiumin julkisivukorjauksesta on huomioitu talousarviossa. Esikouluryhmille sopivien tilojen suunnittelu Kvarnbackenin skolaniin on edennyt ja tarveselvitys hyväksytty lautakunnassa sekä hankesuunnitelman laadinta alkanut. Ruotsinkielisen koulustajaoston käsittelemät resurssit peruskoulun opetussuunnitelman mukaisen opetuksen turvaamiseksi tulevalle lukuvuodelle ovat viime vuosien tasolla, myös Korona-ohjelman osalta. Ulkoiset tuet kattavat suurelta osin koronapandemiasta aiheutuvan toimenpideohjelman kustannukset, mutta myönnettyihin tukiin sisältyy myös omavastuuosuus, joka on yleensä 10–20 % kokonaiskustannuksista. Lisäykset henkilöstömenoissa johtuvat panostuksesta oppilaisiin, joilla on riski jäädä ilman päättötodistusta, Korona-ohjelman toimenpiteistä, valmistavan opetuksen tarpeista sekä johtamisjärjestelmän uudistuksesta. Laajennettu oppivelvollisuus koskee syksystä 2023 alkaen kaikkia kolmea vuosikurssia Borgå Gymnasiumissa. Koronapandemian aikana koulujen henkilökunta on osallistunut vain vähän täydennyskoulutuksiin, mikä on johtanut patoutuneeseen tarpeeseen, jota alettu purkamaan, mikä on myös lisännyt sijaistarvetta. Oppivelvollisuuden laajentaminen lisäsi tarvetta useamman kurssin järjestämiseen lukiossa syksystä 2023. Ruotsinkielisten koulutuspalvelujen tulot muodostuvat pääosin valtion ulkopuolisista tuista sekä niin sanotuista kotikuntakorvauksista, joiden arvioidaan olevan pienempiä kuin vuonna 2022. Koronapandemian seuraukset, koulujen oppilaiden läsnäolon haasteet, tilattujen koulukyötyjen hankinnat ja Ukrainan sota ja sen seurauksena valmistavan opetuksen tarve,

aiheuttavat epävarmuutta talousarviovuoteen 2023. On lisäksi haastavaa ennakoida hankalasta maailmanpoliittisesta tilanteesta johtuvat hinnankorotukset tarvikkeissa ja muissa kustannuksissa.

Varhaiskasvatuspalvelut

Asiakkuudet

Alle 3-vuotiaiden lasten osallisuusaste varhaiskasvatuksessa kasvaa ja 1–2-vuotiaiden lapsiryhmien määrä lisääntyy. Tämä näkyy läntisellä alueella lisäryhmien perustamisena.

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Varhaiskasvatuspalvelujen kysyntä vaihtelee alueittain ja kieliryhmittäin, minkä vuoksi lähipalveluperiaatteen toteuttaminen on haasteellista. Läntisen alueen lisääntyneen palvelukysynnän vuoksi Gammelbackan ja Eestinmäen päiväkoteihin perustettiin tilapäisryhmät alkuvuodesta. Näissä päiväkodeissa otettiin tilapäisesti sali- ja ruokasalitiloja käyttöön perustettaessa uusia lapsiryhmiä. Näistä tilapäisjärjestelyistä on suunniteltu luovuttavan, kun toimintajohdanto saa hankittua lisätilat opintielle jo olemassa olevien tilapäisten lisätilojen yhteyteen.

Bjurbölen, Eestinmäen ja Huhtisen päiväkotien rakennushankkeiden suunnittelu etenee. Huhtisen päiväkodin toiminta siirrettiin väistötiloihin vuoden alussa. Kaarenkylän päiväkodin korvaaminen uusilla tiloilla on myös valmistuksessa, ja Jokilaakson koulun yhteyteen suunnitellut tilat ovat hankesuunnitelmavaiheessa.

Kaupunginvaltuusto on pyytänyt selvitystä avoimista varhaiskasvatuspalveluista. Selvitys on viety huhtikuun lautakuntaan. Varhaiskasvatuspalvelut jatkaa tehdyn selvityksen perusteella avoimia varhaiskasvatuspalveluita nykyisellään ja uudisrakennushanketta länsirannalla viedään eteenpäin.

Varhaiskasvatuslain mukaiseen kolmiportainen tuki –prosessiin liittyvä hallinnollinen päätös tehostetusta ja erityisestä tuesta on otettu käyttöön varhaiskasvatuspalveluissa.

Valtion erityisavustuksien avulla on edelleen panostettu toiminnan kehittämiseen. Liikkumisen lisäämisen edistämisen hanke Liikkuvat Lillit ja Vikkelät Viikarit, johon saatu kolme vuotta valtionavustusta, päättyi huhtikuussa. Hankkeen aikana on saatu vakiinnutettua monia hyviä uusia käytäntöjä. Lasten liikuntasuosituksen mukainen 2/3 lasten päivän liikuntasuosituksesta toteutuu Porvoon varhaiskasvatuksessa. Kaikkiin päiväkoteihin on nimetty liikuntavastuuhenkilöt Lillit, joiden toiminta jatkuu hankkeen jälkeen. Yhteistyö liikuntapalveluiden kanssa on lisääntynyt ja vakiintunut hankkeen aikana. Lasten hiihdon ja luistelun opetus sekä esiopetusikäisten lasten uimahallikäynnit on saatu vakiinnutettua. Henkilöstön työhyvinvointiin pystyttiin panostamaan hankkeen aikana.

Digiosaamisen kehittämistä sekä vieraskielisten lasten ja perheiden tukemista sekä hyvinvointityötä jatketaan palkkaamalla valtionavustusten avulla varhaiskasvatuksen erityisopettajia, kieli- ja kulttuuriopettajia, digiasiantuntija ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajia.

Kevan kanssa yhteistyössä toteutettu päiväkodinjohdajien työkykyjohtamisen projekti päättyi keväällä. Projektin aikana kirjattuja kehittämiskohteita viedään eteenpäin. Päiväkodinjohdajien lähes kohtuuttoman suuriksi paisuneita työkuormia

lähdetään purkamaan johtajuusjärjestelmiä ja työkäytäntöjä kehittämällä.

Yksityisen päiväkotin Piccolon toiminnan loppuminen 31.7. vaatii uudelleenjärjestelyjä palvelujen tuottamisessa 1.8. alkaen ja lisää syyskaudelle vuokra-, henkilöstö ym kustannuksia, mutta vähentää palvelusetelikustannuksia. Kustannuskokonaisuutta tarkennetaan osavuosisraportti 3 kohdalla, kun toiminta on käynnistetty.

Henkilöstö

Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus ja sijaisten saanti on ollut edelleen haastavaa. Alkuvuoden rekrytointiprosessissa ei saatu syksyksi riittävästi kelpoisuusehdot täyttävää henkilöstöä, jonka vuoksi joudutaan edelleen turvautumaan määräaikaisiin henkilöstöjärjestelyihin. Varhaiskasvatuspalveluihin palkatun määräaikaisen rekrytointiasiantuntijan toimesta on kehitetty sijaisvälitystä. Vakituisten sijaisten lisääminen päiväkoteihin ja Lapsen tukeen on auttanut henkilöstön riittävyyden varmistamisessa.

Päiväkotien henkilöstörakennetta pyrittiin nimikemuutoksien avulla muuttamaan talousarviovalmistelun yhteydessä varhaiskasvatuslain mukaiseksi ja näin lisäämään korkeakoulutettuja työntekijöitä päiväkoteihin. Varhaiskasvatuksen sionomien rekrytoinnissa ei kuitenkaan onnistuttu saamaan kuin muutama työntekijä tavoitellun 40 sijaan. Henkilöstön jatkokoulutautumisen tukeminen on tulevien vuosien aikana erittäin tärkeää, vaikkakin se on hidas tie lisäämässä kelpoisuusehdot täyttävää henkilöstöä.

Paikallisesti sovittavissa kunta-alan valtakunnallisten virkaja työehtosopimusten 1.6.2023 palkantarkistuksia kohden nettiin laajasti varhaiskasvatukseen saatavuushaasteiden vuoksi.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN			2023					
Palvelualue	Tulosyksikkö	Vastuhenkilö	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä
KASVU JA OPPIMINEN								
Kasvun ja oppimisen johto		Mervi Tuominen	1	1	1	1	1	1
Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus	Hallinto ja kehittäminen	Jari Kettunen	1	1	1	1	1	1
	Suomenkielinen perusopetus	Jari Kettunen	1	1	1	1	1	1
	Lukiot	Jari Kettunen	1	1	1	1	1	1
	Aamu- ja iltapäivätoiminta	Jari Kettunen	1	1	1	1	1	1
Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus	Hallinto ja kehittäminen	Rikard Lindström	1	1	1	1	1	1
	Ruotsinkielinen perusopetus	Rikard Lindström	1	1	1	1	1	1
	Lukiot	Rikard Lindström	1	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuspalvelut	Varhaiskasvatuksen yhteiset	Leila Nyberg	1	1	1	1	1	1
	Päiväkodit	Marjaana Kantonen	1	1	1	1	1	1
	Perhepäivähoito	Sanna Hänninen	1	1	1	1	1	1
	Lapsen tuki	Anne Ryttilahti	1	1	1	1	1	1
	Muu varhaiskasvatus	Marjo Haapanen	1	1	1	1	1	1

1 Todennäköisesti pysytään talousarviossa.

2 Lievä ylityspaine / Toteumaprosentti korkea tavanomaiseen verrattuna / Tiedossa on muutoksia, jotka heikentävät tilannetta.

3 Keskisuuri ylityspaine / Toteumaprosentit selvästi normaalia korkeammalla / Tiedossa merkittäviä tilannetta heikentäviä muutoksia.

4 Talousarviomäärärahat ylittävät todennäköisesti / Talousarviomuutosta valmistellaan.

Palvelualue	Toteuma 1-6/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-% TA 2023	Toteuma 1-6/2022*	ENNUSTE
Kasvun ja oppimisen johto					
TOIMINTATUOTOT					
TOIMINTAKULUT	-2 412 584	-4 737 977	50,9 %	-884 557	-4 737 977
TOIMINTAKATE	-2 412 584	-4 737 977	50,9 %	-884 557	-4 737 977
Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus					
TOIMINTATUOTOT	1 816 262	2 857 800	63,6 %	1 716 797	2 847 300
TOIMINTAKULUT	-27 216 493	-52 801 456	51,5 %	-23 744 589	-52 801 456
TOIMINTAKATE	-25 400 231	-49 943 656	50,9 %	-22 027 792	-49 954 156
Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus					
TOIMINTATUOTOT	459 572	1 154 900	39,8 %	492 620	1 165 400
TOIMINTAKULUT	-11 933 610	-23 831 883	50,1 %	-11 382 569	-23 831 883
TOIMINTAKATE	-11 474 038	-22 676 983	50,6 %	-10 889 949	-22 666 483
Varhaiskasvatuspalvelut					
TOIMINTATUOTOT	1 585 745	3 159 500	50,2 %	2 210 561	3 159 500
TOIMINTAKULUT	-21 927 725	-39 861 399	55,0 %	-20 615 969	-39 861 399
TOIMINTAKATE	-20 341 980	-36 701 899	55,4 %	-18 405 408	-36 701 899

